

Austrálie: Manuál pro vyhodnocování prevence kriminality¹

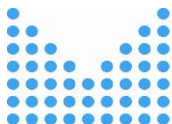
Dokument B: Logické modely ve vztahu ke třem sledovaným typům projektů: B1) instalace kamerových systémů; B2) zlepšování veřejného osvětlení; B3) design prostředí.

Část A: Instalace nových nebo dodatečných kamerových systémů

Existují tři mechanismy, které vysvětlují, jak může kamerový systém přispět ke snížení kriminality a protispolečenského chování, respektive ke zvýšení důvěry komunity a vnímání bezpečnosti.

- **Mechanismus ujištění:** Kamerový systém může zlepšit vnímání bezpečnosti tím, že dává komunitě jistotu, že pachatelé se pravděpodobně nedopustí trestného činu v oblasti pokryté kamerou kvůli zvýšenému riziku odhalení. Aby toho bylo dosaženo, komunita si musí být vědoma, že kamerový systém je v provozu, a musí věřit, že pachatelé budou kamerovým systémem odstrašováni. Když komunita získá větší důvěru v určitou oblast, frekvence se zákonem korespondujících aktivit se zvyšuje. Zvýšený tok osob funguje jako „opatrování prostoru“, což zvyšuje přirozený nebo neformální dohled, který dále přispívá k odrazování potenciálních pachatelů.
- **Mechanismus odstrašení:** Kamerové systémy mohou snížit výskyt kriminality a antisociálního chování tím, že odradí pachatele od páčání trestného činu v oblastech, kde je kamerový systém instalován. To předpokládá, že pachatelé racionálně zváží náklady a přínosy spáchání trestného činu, přičemž do tohoto hodnocení je zahrnuta přítomnost kamerového systému. v oblastech, kde jsou viditelné známky provozu kamerového systému, si pachatelé nezdědka rozmyslí spáchání trestného činu a usoudí, že riziko odhalení je příliš velké.
- **Mechanismus vyšetřování:** Kamerový systém může zlepšit bezpečnost tím, že umožní efektivnější shromažďování důkazů, které policistům pomohou při vyšetřování. Trestní vyšetřování a stíhání jsou často zpochybňována nedostatkem jasných důkazů. v oblastech, kde se shromažďují a ukládají kvalitní záběry a kde existují ujednání o partnerství mezi provozovateli kamerových systémů a orgány prosazování práva, se schopnost identifikovat a stíhat pachatele objektivně zlepšila.

¹ Crime Prevention Evaluation Toolkit. State of Victoria. Australian Institute of Criminology and Community Crime Prevention; Department of Justice and Regulation; State of Victoria, March 2017.
<https://www.crimeprevention.vic.gov.au/resources/crime-prevention-evaluation-toolkit>

Část B: Instalace nebo zkvalitnění osvětlení

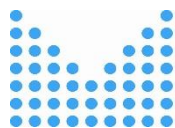
Existují dva mechanismy, které vysvětlují, jak může instalace nebo zlepšení osvětlení přispět ke snížení kriminality a protispolečenského chování, respektive ke zvýšení důvěry komunity a vnímání bezpečnosti.

- **Mechanismus odstrašení:** Osvětlení tmavých oblastí snižuje kriminalitu, ke které dochází v noci. Větší viditelnost odrazuje potenciální pachatele tím, že zvyšuje riziko, že budou rozpoznáni nebo vyrušeni. To předpokládá, že **pachatelé činí racionální rozhodnutí o rizicích spáchání trestného činu** a že do tohoto hodnocení rizik je zahrnuta i perspektiva odhalení a identifikace.
- **Mechanismus ujištění:** Zvýšená viditelnost díky zlepšení osvětlení signalizuje komunitě, že oblast je po setmění méně nebezpečná. Zvýšenou viditelností získají zákona dbalí lidé větší povědomí o svém okolí. Podezřelé aktivity a protiprávní chování budou pravděpodobněji odhaleny. Aktivita chodců v osvětlené oblasti se v noci zvyšuje. Zvýšený tok osob působí jako „opatrovníci“, čímž se zvyšuje přirozený nebo neformální dohled, který dále přispívá k posílení důvěry komunity a odrazování potenciálních pachatelů.

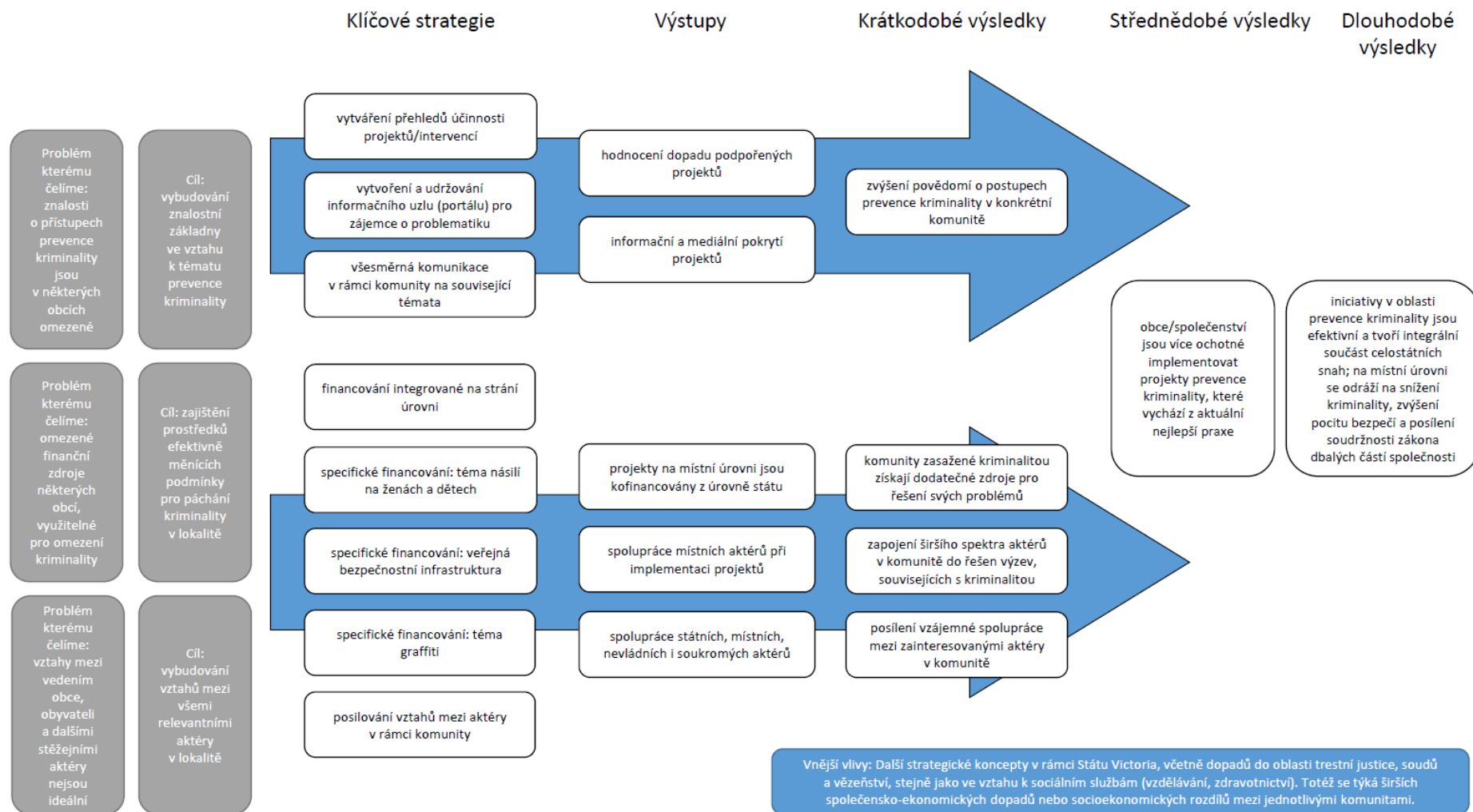
Část C: Rozvoj měst a zásahy do designu

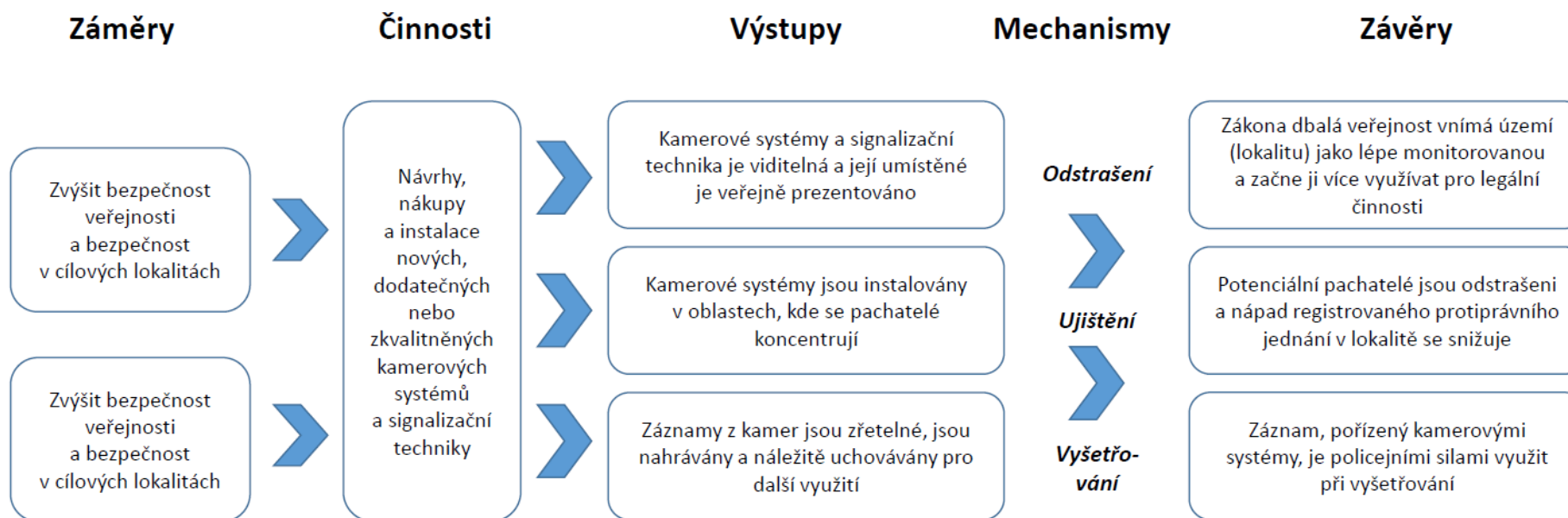
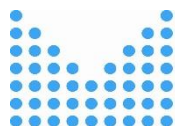
Existují tři mechanismy, které vysvětlují, jak mohou projekty designu měst přispět ke zlepšení důvěry komunity a vnímání bezpečnosti.

- **Mechanismus odstrašení:** Posílení fyzické bezpečnosti oblasti prostřednictvím strategií, jako je budování obvodového oplocení a instalace okenních krytů a odolného městského mobiliáře, zvyšuje úsilí, které pachatelé potřebují k páčání trestné činnosti. v důsledku toho jsou potenciální pachatelé odrazeni a snižuje se výskyt kriminality a asociálního chování.
- **Mechanismus ujištění:** Když je zajištěna zvýšená viditelnost odstraněním záchytných bodů a špatného výhledu v oblasti, zákona dbalí lidé získají větší povědomí o svém okolí. Podezřelé aktivity a protiprávní chování budou pravděpodobněji odhaleny. To dává komunitě větší důvěru v danou oblast, což snižuje obavy z kriminality.
- **Mechanismus sociální kontroly:** Velmi nápadné změny ve vybavení oblasti prostřednictvím městského designu, obnovy nebo regenerace signalizují komunitě, že úřady oblast kontrolují. Rozvojem oblastí způsobem, který osloví široký průřez komunity, se zlepšuje využití a vlastnictví prostoru. To zvýší pravděpodobnost, že komunita odhalí a nahlásí podezřelou aktivitu a protiprávní chování. Zvyšuje se riziko pro pachatele – a ti jsou následně odrazováni od páčání trestné činnosti v oblasti. To předpokládá, že členové komunity jsou přitahováni k této oblasti, aby se účastnili různých aktivit, a zdůrazňuje se rovněž význam komunitních konzultací při plánování rozvoje měst a návrhových projektů.

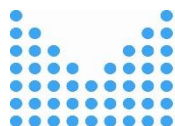

Ilustrace: Logické modely ke sledovaným typům projektů: B1) instalace kamerových systémů; B2) zlepšování veřejného osvětlení; B3) design prostředí.

Vnější vlivy: Dopad jiných strategií prevence kriminality, implementovaných ve stejném území; dopad jiných strategií se společensko-ekonomickými dopady implementovaných veřejnými aktéry ve stejném území (modifikace právního rámce, kroky v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů); další hospodářské a jiné vnější vlivy, které dopadají na komunitu a zde existující socioekonomické ukazatele atd.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PREVENCE
SE MUSÍ VYPLATIT

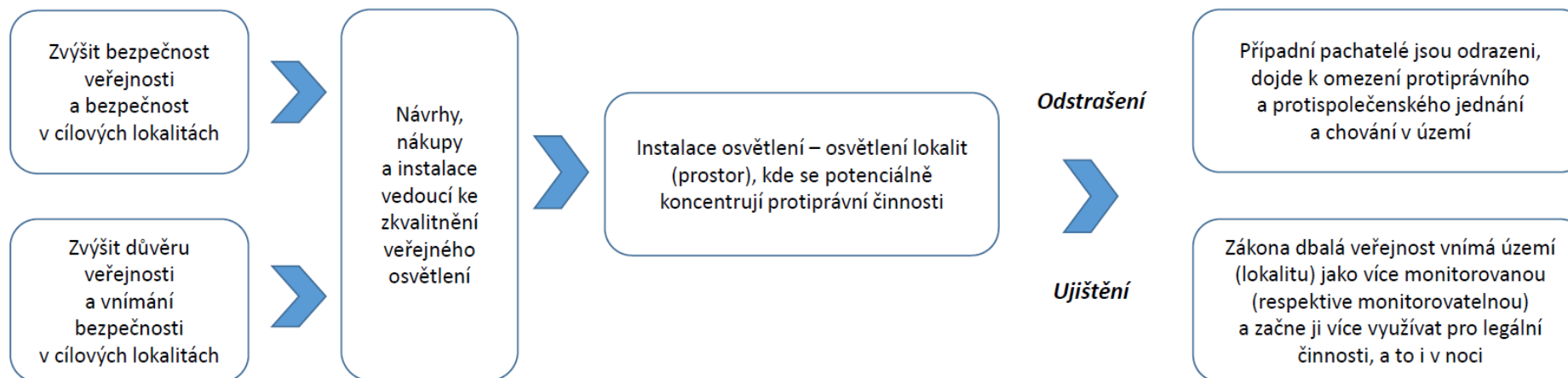
Záměry

Činnosti

Výstupy

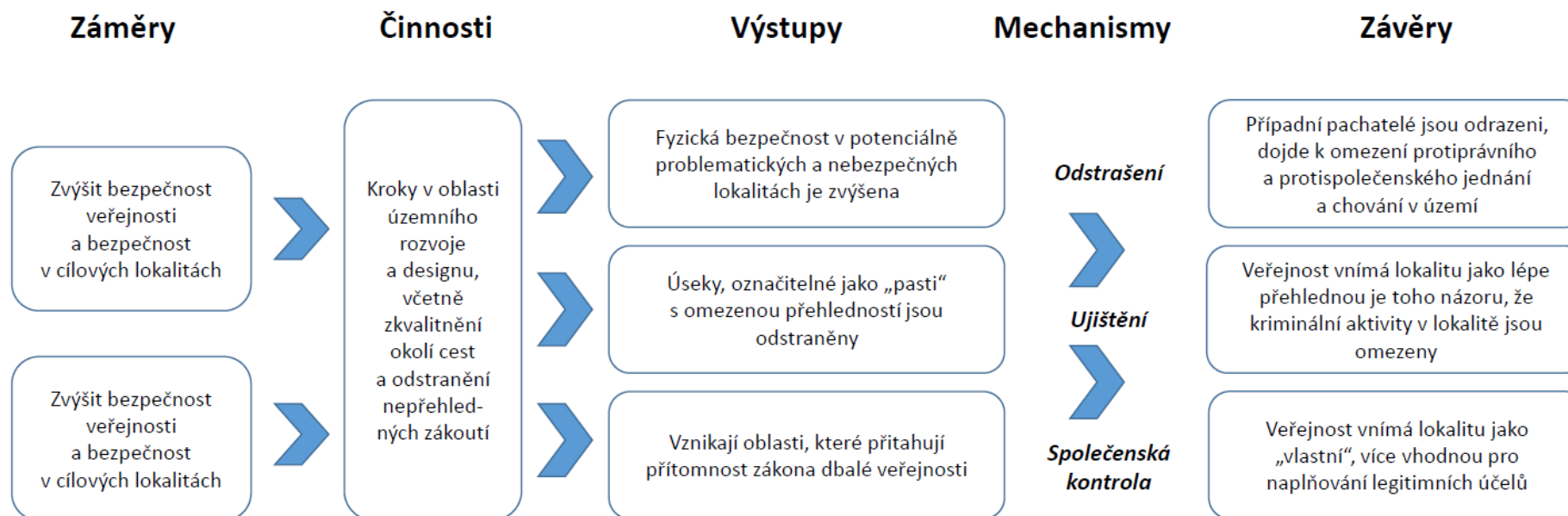
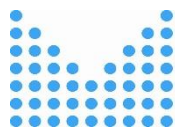
Mechanismy

Závěry

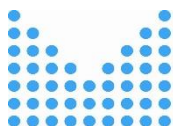

Vnější vlivy: Dopad jiných strategií prevence kriminality, implementovaných ve stejném území; dopad jiných strategií se společensko-ekonomickými dopady implementovaných veřejnými aktéry ve stejném území (modifikace právního rámce, kroky v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů); další hospodářské a jiné vnější vlivy, které dopadají na komunitu a zde existující socioekonomické ukazatele atd.

Vnější vlivy: Dopad jiných strategií prevence kriminality, implementovaných ve stejném území; dopad jiných strategií se společensko-ekonomickými dopady implementovaných veřejnými aktéry ve stejném území (modifikace právního rámce, kroky v oblasti zaměstnanosti a lidských zdrojů); další hospodářské a jiné vnější vlivy, které dopadají na komunitu a zde existující socioekonomické ukazatele atd.

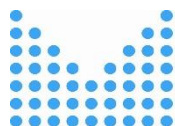
Podklady ve vztahu ke třem sledovaným typům projektů: instalace kamerových systémů, zkvalitňování veřejného osvětlení, odstraňování nepřehledných úseků.

Tabulka: Hodnotící rámec pro projekty kamerových systémů financovaných z Fondu pro veřejnou bezpečnostní infrastrukturu (Public Safety Infrastructure Fund).

Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec shromáždění podkladů
Kamerové systémy, které jsou jasně viditelné, jsou instalovány a jejich umístění je zveřejněno (výstup).	Jsou kamery jasně viditelné?	Počet značek umístěných v oblastech monitorovaných kamerovými systémy. Rozsah území, které pokrývají značky, oznamující monitoring kamerovými systémy.	Pozorování oblasti; podpůrné důkazy (auditní zprávy a fotografie).	Po instalaci kamerového systému.
	Do jaké míry byly kamerové systémy inzerovány?	Počet a druh použitého kamerového systému.	Administrativní informace od orgánů veřejné správy.	Po instalaci kamerového systému.
Komunita vnímá tuto oblast, kde je lepší dohled a existuje větší využívání oblasti pro oprávněné účely (výsledek).	Existuje více osob, které od instalace kamerového systému tuto oblast využívají pro oprávněné účely?	Počet chodců, kteří procházeli oblastí před instalací kamer a po ní. Typ činností prováděných chodci, kteří využívají území (pozitivní a negativní aktivity včetně pití alkoholu, hlučného chování atd.).	Údaje o činnosti chodců, shromážděné prostřednictvím pozorování ve stanovených časových obdobích (ráno, odpoledne, večer, pozdě v noci).	Počet chodců je zaznamenáván během 14 dnů před a po instalaci kamerového systému. Zaznamenány jsou také informace o typech činností prováděných uživateli prostoru, před a po realizaci kamerového systému.
	Do jaké míry došlo ke zlepšení pocitů bezpečnosti provozovatelů a členů komunity, kteří pracují nebo tráví čas v cílové oblasti?	Podíl podnikatelských subjektů a členů komunity, kteří se cítí bezpečně při práci a trávení času v oblasti pokryté kamerovými systémy.	Bezpečnostní průzkum nebo rozhovory s provozovateli a komunitou.	Před a po instalaci kamerového systému
Kamerový systém je instalován v oblastech, kde se koncentrují pachatelé (výstup).	Kolik kamer bylo nainstalováno a na jakých místech?	Hustota zaznamenaných kriminálních incidentů (majetková a násilná kriminalita, antisociální chování) na metr čtvereční v cílové oblasti.	Administrativní informace od orgánů veřejné správy. Systémový plán a technické specifikace získané technickými konzultacemi.	Po instalaci kamerového systému
	Jaká je povaha a závažnost kriminality a protispolečenských jevů, ke kterým dochází v cílové oblasti?	Úroveň a povaha kriminality a protispolečenských jevů hlášených provozovateli podniků a členy komunity před instalací kamerového systému.	Bezpečnostní průzkum Společenství nebo rozhovory s provozovateli a komunitou.	Před instalací kamerového systému.

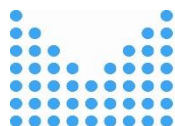

Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec shromáždění podkladů
Potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality a antisociálního chování v cílové oblasti se snižuje (výsledek).	Do jaké míry došlo ke snížení majetkové a násilné trestné činnosti v oblasti, kde je instalován kamerový systém?	Počet zaznamenaných přestupků na majetku (vloupání, krádež motorového vozidla, krádež z motorového vozidla, krádež a poškození majetku); násilné trestné činy v cílové oblasti.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
	Do jaké míry došlo k poklesu výskytu (a závažnosti) kriminality a antisociálního chování v oblasti, kde bylo instalován kamerový systém?	Počet zaznamenaných incidentů, které se týkají antisociálního chování (nepořádné a urážlivé chování, užívání a držení drog) v cílové oblasti.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
	Do jaké míry došlo k poklesu výskytu (a závažnosti) kriminality a antisociálního chování v oblastech, které bezprostředně obklopují cílovou oblast?	Počet zaznamenaných přestupků (jak je uvedeno výše) v oblastech bezprostředně obklopujících místo s kamerovým systémem.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
Zřetelné snímky zachycené kamerovým systémem jsou zaznamenávány a bezpečně uloženy (výstupy).	Jaké jsou postupy ukládání zaznamenaných záběrů?	Politika a postupy ukládání a archivace.	Administrativní informace od orgánů veřejné správy.	Po instalaci kamerového systému.
	Zaznamenává se záběr v rozumné kvalitě?	Technické specifikace kamerového systému (černobílé nebo barevné zobrazení, pokrytí, kapacita záznamového zařízení).	Systémový plán a specifikace poskytované technickými konzultacemi.	Po instalaci kamerového systému.
	Do jaké míry pomohl audit určit oblasti a strategie pro zlepšení situace?	Doporučení, vyplývající z implementované auditní činnosti.	Rozhovory s klíčovými personálem a obsluhou.	Po auditu systému.
Obraz zaznamenaný kamerovým systémem využívají policejní složky k tomu, aby pomáhala při vyšetřování (výsledku).	Do jaké míry záběr zaznamenaný kamerovým systémem využily policejní složky při vyšetřování?	Podíl policejních složek, které jsou spokojeny s procesem možného využívání záběrů. Podíl policejních složek, které jsou přesvědčeny, že zachycené záběry jsou při vyšetřování incidentů užitečné.	Rozhovory s klíčovými policejním personálem.	Po instalaci kamerového systému.
	Kolik žádostí o záznam bylo od doby instalace kamerového systému policejním složkám předloženo ve snaze získat důkazy o protiprávním jednání?	Počet žádostí policejních složek o přístup k záznamům z kamerových systémů. Podíl žádostí, které byly kladně vyřízeny.	Záznamy o žádostech o přístup k záznamům z kamerových systémů.	Po instalaci kamerového systému.
		Počet reportáží v médiích, které zmiňují použití kamerového systému při zadržení a stíhání pachatelů.	Monitoring prohlášení v médiích (články).	Po instalaci kamerového systému.

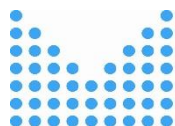
Tabulka: Hodnotící rámec pro projekty osvětlení financované z Fondu pro veřejnou bezpečnostní infrastrukturu (Public Safety Infrastructure Fund).

Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec pro shromažďování podkladů
Osvětlení je instalováno v oblastech, kde se vyskytují obavy o bezpečnost (původní stav)	Jak efektivní je osvětlení oblasti během celé noci?	Počet a technické specifikace instalovaných prvků osvětlení, prostor, který pokrývají.	Technické specifikace poskytované technickým poradcem.	Zahájení projektu.
		Rozsah plochy, kde osvětlení zlepšilo viditelnost v oblasti po celou noc	Pozorování oblasti v noci; podpůrné důkazy (auditní zprávy a fotografie).	Před a po instalaci osvětlení.
Potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality a antisociálního chování, ke kterým dochází v noci v cílové oblasti, je snížen (výsledek)	Do jaké míry došlo ke snížení majetkové a násilné trestné činnosti v noci v oblasti, kde je instalováno osvětlení?	Počet zaznamenaných přestupků na majetku (vloupání, krádež motorového vozidla, krádež z motorového vozidla, krádež a poškození majetku); násilné trestné činy v cílové oblasti (v noci).	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
	Do jaké míry došlo k poklesu výskytu (a závažnosti) kriminality a antisociálního chování v oblasti, kde bylo instalováno osvětlení?	Počet zaznamenaných incidentů, které se týkají antisociálního chování (nepořádné a urážlivé chování, užívání a držení drog) v cílové oblasti – v noci.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
	Do jaké míry došlo k poklesu výskytu (a závažnosti) kriminality a antisociálního chování v oblastech, které bezprostředně obklopují oblast kde bylo instalováno osvětlení?	Počet zaznamenaných přestupků v oblastech bezprostředně obklopujících místo s osvětlením (v noci)	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data je vhodné shromáždit pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze shromáždit po implementaci projektu.
Komunita vnímá tuto oblast jako lépe kontrolovatelnou; více rozšířené využití oblasti pro legitimní/legální účely v noci (výsledek)	Je více osob, kteří tuto oblast využívají k legitimním/legálním účelům v noci?	Počet osob procházejících oblastí v noci před a po instalaci osvětlení; typ činností provozovaných v noci v oblasti (pozitivní a negativní aktivity včetně společenských akcí, pití alkoholu na veřejnosti, hlučného chování)	Údaje o činnosti pěších osob shromážděné při pozorování v noci	Počítání osob během dvoutýdenní periody před a po instalaci osvětlení; Informace o typech činností prováděných uživateli prostoru, před a po instalaci osvětlení
	Do jaké míry došlo ke zlepšení pocitů bezpečnosti provozovatelů a členů komunity, kteří pracují nebo tráví čas v cílové oblasti ?	Podíl podnikatelských subjektů a členů komunity, kteří se cítí bezpečně při práci a trávení času v cílové oblasti	Bezpečnostní průzkum nebo rozhovory s provozovateli a komunitou.	Před a po instalaci osvětlení.

Tabulka: Rámec hodnocení projektů rozvoje měst a odstraňování nepřehledných úseků financovaných z prostředků Fondu pro veřejnou bezpečnostní infrastrukturu (Public Safety Infrastructure Fund).

Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec shromažďování podkladů
Fyzická bezpečnost v cílových oblastech je vylepšena (výstup).	Jakým způsobem byla posílena fyzická bezpečnost cílové oblasti?	Povaha prováděných bezpečnostních opatření.	Pozorování oblasti a podpůrné důkazy (zprávy o auditu, fotografie).	Po realizaci projektu.
Potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality a antisociálního chování, ke kterým dochází v cílové oblasti, je snížen (výsledek).	Do jaké míry došlo k poklesu majetkové trestné činnosti v cílové oblasti?	Počet zaznamenaných případů majetkové kriminality (vloupání, krádež motorového vozidla, krádež z motorového vozidla, krádež a poškození majetku) v cílové oblasti.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data shromážděná pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze dohledat po implementaci.
	Do jaké míry došlo ke snížení obecné kriminality a antisociálního chování v cílové oblasti?	Počet zaznamenaných incidentů, které se týkají antisociálního chování (nepořádné a urážlivé chování, užívání a držení drog) v cílové oblasti.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data shromážděná pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze dohledat po implementaci.
	Do jaké míry došlo k poklesu výskytu (a závažnosti) kriminality a antisociálního chování v oblastech, které bezprostředně obklopují cílovou oblast?	Počet zaznamenaných přestupků v oblastech bezprostředně obklopujících cílovou oblast.	Policejními složkami zaznamenané údaje o trestné činnosti, které poskytla Agentura pro statistiku kriminality Victoria.	Data shromážděná pro ekvivalentní období před a po realizaci projektu. Data lze dohledat po implementaci.
Nepřehledná místa jsou odstraněna (výstup).	Jakým způsobem byla nepřehledná místa odstraněna? Jak se zlepšila přehlednost území?	Počet a povaha odstraněných nepřehledných bodů; vyhlídky na další zlepšení.	Pozorování oblasti a podpůrné důkazy (zprávy o auditu, fotografie).	Po realizaci projektu.
Komunita vnímá cílovou oblast jako přehlednější, s menšími obavami z kriminality (výsledek).	Do jaké míry došlo ke snížení bezpečnostních obav pro provozovatele a členy komunity, kteří pracují nebo tráví čas v cílové oblasti?	Podíl podnikatelských subjektů a členů komunity, kteří se cítí bezpečně při práci a trávení času v cílové oblasti.	Bezpečnostní průzkum nebo rozhovory s provozovateli a komunitou.	Před a po realizaci projektu.
Vznikají vzorové přehledné oblasti, inspirující komunitu (výstup).	Do jaké míry je komunita spokojena se vzhledem a vybaveností cílové oblasti?	Počet a podíl podnikatelů a členů komunity, kteří jsou spokojeni se zlepšením v cílové oblasti. Rozsah, v němž se podnikatelé a členové komunity přizpůsobili změnám provedeným v rámci projektu s ohledem na jejich lepší vnímání oblasti.	Bezpečnostní průzkum nebo rozhovory s provozovateli a komunitou.	Před a po realizaci projektu.
Existuje větší pocit vlastnictví prostoru v rámci komunity a větší využití veřejného prostoru pro oprávněné účely (výsledek).	Je více osob, kteří tuto oblast využívají k legitimním/legální účelům v noci?	Počet chodců procházejících oblastí před a po realizaci projektu. Typ činností prováděných chodci, kteří využívají území (pozitivní a negativní aktivity včetně pití alkoholu, hlučného chování).	Údaje o činnosti chodců, shromážděné prostřednictvím pozorování.	Počet chodců zaznamenaný během dvou týdnů před a po realizaci projektu. Informace o typech činností prováděných uživateli prostoru, před a po realizaci projektu.

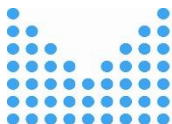
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

PREVENČE
SE MUSÍ VYPLATIT

Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec shromažďování podkladů
	Vedl projekt k další investici nebo ekonomické aktivitě v dané oblasti?	Fyzické zlepšení nemovitostí, zvýšená údržbářská činnost, snížení počtu prázdných obchodů atd.	Bezpečnostní průzkum nebo rozhovory s provozovateli a komunitou. Pozorování oblasti a podpůrné důkazy (zprávy o auditu, fotografie).	Po realizaci projektu.

Dokument „C“: Formulář (checklist) pro evaluační proces

Hodnocení obvykle odkazuje na proces shromažďování a analýzy dat, aby se zjistilo, zda byl projekt proveden podle plánu, jak dobře byl proveden, jaký byl jeho vliv na zločin a bezpečnost – respektive důvody, proč určité řešení fungovalo nebo nefungovalo.

Existuje řada dobrých důvodů k provedení hodnocení. Nejedná se jen o splnění požadavků smlouvy o financování.

Existuje mnoho různých přístupů k hodnocení, ale žádný nejlepší přístup.

Existují však určité zásady, jak dobré hodnocení zajistit.

Hodnocení není pouze shrnutím toho, co bylo provedeno, nebo hlášením, že neexistují žádné problémy. Nejedná se také pouze o hledání zpětné vazby od zainteresovaných osob, zda byly s projektem spokojeny.

Dobré vyhodnocení může určit, zda byly dosaženy stanovené cíle/výsledky projektu.

Hodnocení je důležité z mnoha důvodů, včetně:

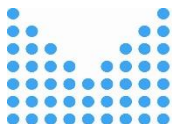
- pomoci vyhodnotit, které části projektu proběhly úspěšně a co lze zlepšit;
- pomoci vysvětlit, proč projekt nebo části projektu neproběhly tak dobře, jak se předpokládalo;
- přispění k důkazní bázi týkající se účinné prevence kriminality a charakteristik účinných projektů;
- identifikace a sdílení důležitých zjištění s jinými komunitami, které čelí podobným problémům (osvědčené postupy spojené s prováděním podobných projektů v budoucnu).

Hodnocení může být mimořádně užitečné, ale nemusí být obtížné.

- Typ, složitost a celková úroveň hodnocení závisí na schopnosti osob, které ho provádí.
- Některá složitější hodnocení je lépe delegovat na externí experty.
- Interní hodnocení však může být rovněž kvalitní.

Při hodnocení projektu je třeba vnímat několik vlastností dobrého hodnocení:

- Rozhodnutí o metodách hodnocení vychází z účelu hodnocení, charakteristik projektu a potřeb účastníků hodnocení.
- Proces hodnocení je třeba koncipovat jako transparentní, aby ti, kdo čtou hodnotící zprávu, mohou vidět, jak se dospělo k určitým závěrům, a to i tím, že jsou zde explicitně uvedeny metody, které byly použity.
- Výzkum a metodika výzkumu jsou co nejpřísnější, vzhledem k okolnostem a schopnostem osob provádějících hodnocení, respektive při zohlednění celkové investice do projektu.
- Metodika je replikovatelná – kdokoli jiný, kdo bude používat stejný přístup, by ohl dospět k obdobným závěrům.
- Jsou popsány pozitivní, a ne tolik pozitivní, nálezy, které ukazují, že vše zůstalo objektivní během celého procesu hodnocení.
- Různé názory jsou brány v úvahu. Vklad je požadován od široké škály zúčastněných stran.

Použití těchto jednoduchých zásad může pomoci zajistit, aby hodnocení bylo co nejvyšší kvality a co nejúčinnější.²

Tabulka: Některé hlavní přístupy k hodnocení.

Experimentální	Určení kauzálních vztahů mezi proměnnými a využití kvantitativních návrhů a dat.
Zaměřeno na využití	Uspokojování potřeb a požadavků zamýšleného uživatele a využití výsledků zjišťování s cílem informovat o rozhodnutích.
Teorie řízení	Porozumění tomu, co (jaké procesy) pro koho a za jakých okolností funguje.
Participativní přístup	Aktivní zapojení zúčastněných stran projektu (poskytovatelů, partnerů, příjemců a dalších) při provádění hodnocení.
Posílení postavení	Poskytování nástrojů a znalostí komunitám, které umožní sledovat a vyhodnocovat vlastní výkony.

Nezákladnějším řešením problémů je důkladná analýza současných a vznikajících kriminálních problémů, jejich příčin a rizikových faktorů.

Jakmile jsou tyto problémy identifikovány a pochopeny, může být zvolena odpověď na základě toho, co funguje a v jakém kontextu to bude implementováno.

Tento proces pak zahrnuje identifikaci klíčových partnerů, s nimiž je třeba se propojit.

Samozřejmě to neznamená, že každý projekt bude fungovat. Existuje mnoho faktorů, které přispívají k úspěchu (nebo neúspěchu) situační prevence.

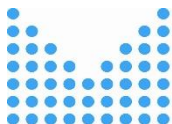
Recenze ukázaly, že intervence nefungují stejně dobře ve všech prostředích; respektive že fungují nejlépe, když jsou přizpůsobeny na základě porozumění problému.

Plánování hodnocení

- Než začnete pracovat na hodnocení, musí být cíle projektu zřejmé, stejně jako logický model, který projekt popisuje. Jinými slovy: víte, co to budete hodnotit.
- Je vhodné připravit plán hodnocení, který popisuje typ hodnocení, který bude prováděn, ukazatele výkonnosti a způsob hodnocení.
- Bude zapotřebí základní měřítko výkonu, které popisuje situaci dříve, než budou zahájeny jakékoli procesy.
- Je vhodné navázat na informace, které již byly shromážděny, aby se mohl projekt vyvíjet.

Důležité je stanovit jasné cíle, které se k projektu vztahují – a to rozhodně nikoli pouze pro hodnocení. Tyto cíle vychází z pochopení problému a přímo se vztahují k činnostem, které budou dodány jako součást projektu. Cíle jsou uvedeny také v dohodě o financování.

² Better Evaluation. Global Evaluation Initiative. <http://www.betterevaluation.org>

Cíle mohou například vycházet z konceptu SMART:

- S (specific): Specifické cíle; cíle musí být konkrétní a srozumitelné.
- M (measurable): Měřitelné cíle; schopnost ve vztahu k cíli určit alespoň nějakou hodnotu, množství, která může být předmětem měření.
- A (achievable): Dosažitelné cíle; cíle jsou akceptovatelné, splnitelné.
- R (realistic): Realistické cíle; s každou ambicí jsou, mimo jiné, spojeny veličiny, jakými jsou množství, čas či finance.
- T (trackable): Vysledovatelné cíle; s důrazem na zakotvení časového rámce a konkrétní odpovědnosti.

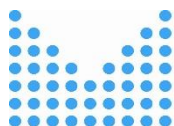
V každém případě je vhodné přemýšlet o tom, kdo jsou zainteresované subjekty a jejich potřeby hodnocení.

Bylo by možné uvažovat o zřízení pracovní skupiny pro hodnocení, jejímž úkolem by bylo dohlížet na průběh a učinit klíčová rozhodnutí o posouzení.

Hodnocení může zahrnovat nejen partnery projektu, ale potenciálně i jakékoli poskytovatele dat.

Měření změn zaznamenaných trestných činů: Co je třeba znát?

- Minimálně jsou zapotřebí údaje o trestné činnosti pro cílovou oblast za ekvivalentní období před a po implementaci projektu.
- Je třeba také určit vhodnou srovnávací oblast.
- Pokud jste schopni určit srovnávací oblast a získat údaje pro tuto oblast, lze tuto informaci použít k tomu, aby se zjistilo, co by se stalo s trestnou činností v cílové oblasti.
- Údaje mohou být také shromažďovány pro oblasti bezprostředně obklopující cílovou oblast (nárazníkové zóny).
- Tato informace může být použita k měření, zda došlo k jakémukoli přesunu nebo posunu přínosu, který s projektem může souviset.

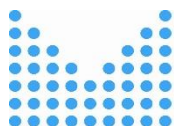

Tabulka: Účel a přínosy hodnocení.

Účel hodnocení	Potenciální výhody	Proč je toto důležité?	Co to znamená pro hodnocení?
Dokažte, že projekt vykázal dopad na kriminalitu a bezpečnost komunity, nebo alespoň na některé z faktorů, které ovlivňují tyto jevy.	Uklidnění komunity, s tím, že procesy zvýší její bezpečnost.	Projekty jsou často zahájeny kvůli obavám komunity ze zločinů, ať už je zločin skutečný nebo pouze subjektivně vnímaný. Budování důvěry a legitimacy mezi obyvateli a podniky mohou přispět ke zvýšení spokojenosti.	Návrh hodnocení umožňuje měřit kriminalitu a jiné s bezpečností související proměnné – a přisuzovat jim vazby na průběh projektu.
Pochopte, jak projekt přispěl k pozitivním nebo ne tolik pozitivním výsledkům	Identifikujte aktivní složku projektu, která vedla k úspěchu a může tak být zopakována v jiných projektech	Pokud se nepodaří zjistit, proč projekt funguje, bude mnohem těžší výsledky jinde replikovat	Větší zaměření na testování teorií o tom, jak by projekt mohl fungovat.
Posuďte, jaké části projektu fungují dobře a co lze zlepšit	Určete oblasti pro zlepšení, které by jinak mohly vést k méně pozitivním výsledkům.	Je možné se vyvarovat opakování minulých chyb. Je možné získat lepší výsledky, pokud se problémy řeší brzy, než až na konci projektu.	Provádění hodnocení a shromažďování informací o tom, co jste bylo provedeno a co bylo úspěšné.
Splňte požadavky na odpovědnost podle dohody o financování.	Ukažte schopnost správně spravovat prostředky a účtovat výdaje. Budujte důvěru mezi poskytovateli a příjemci financování.	Skupina organizací může být při podání žádosti o financování úspěšnější z důvodu dobrých zkušeností z dřívějších grantů.	Dokončení finanční analýzy, která dokumentuje, jak byly využity finanční prostředky na projekt.
Přispějte k důkazní bázi a sdílejte získané zkušenosti.	Pomozte ostatním orgánům dozvědět se o vašich zkušenostech; zlepšete jejich vlastní výkon a pomozte jim vyhnout se opakování minulých chyb.	Další obce mohou těžit ze znalostí, které vznikly v rámci projektu. Konkrétní obec se může stát průkopníkem v praxi prevence kriminality.	Vypracování zprávy, která je založena na robustní metodologii a je přístupná širokému publiku.

Důležité otázky pro hodnocení výsledků mohou být následující:

- Jaký byl vliv projektu na úroveň kriminality a pocit bezpečí v cílové oblasti?
- Jaké další výsledky byly výsledkem realizace projektu?
- Byly identifikovány určité nezamýšlené důsledky?
- Jaké faktory ovlivnily efektivitu projektu?
- Jaké změny mohou být v návrhu, implementaci a řízení projektu v budoucnu provedeny, aby se zlepšila jeho celková efektivita?
- Jaké byly hlavní zkušenosti získané z projektu, které by mohly pomoci formovat podobné iniciativy v jiných oblastech?
- Jaké byly finanční výhody projektu (vzhledem k jeho nákladům)?

Tabulka: Hierarchie návrhů hodnocení prevence kriminality.

Úroveň	Návrh hodnocení	Aspekty, které je třeba zvážit
1	Porovnává úroveň kriminality v lokalitě, na kterou je projekt zaměřen, s kriminalitou na jiném místě, v jediném časovém okamžiku (po provedení projektu).	Od doby, kdy byl projekt implementován, neexistuje žádný způsob měření změn v průběhu času. Nelze předpokládat, že před realizovaným projektem rozdíly v úrovních kriminality mezi oběma oblastmi neexistovaly.
2	Měření míry kriminality před a po realizaci projektu v cílové oblasti, ale bez srovnávací oblasti.	Bez srovnávací oblasti není možné vyloučit, že jakékoli pozorované změny se mohly stát samovolně, nebo byly způsobeny jinou příčinou.
3	Měření míry kriminality před a po realizaci projektu v cílové oblasti, srovnávaná s podobnou oblastí, kde projekt neprobíhal.	Tento přístup je považován za minimální standard pro vyvození závěrů o dopadu prevence kriminality.
4	Měření změn úrovně trestné činnosti před a po projektu ve více cílových a srovnávacích oblastech, kontrola dalších proměnných, které ovlivňují kriminalitu.	Tento přístup je využívá větší množství ulic či jinak koncipovaných území, komparovaných s cílovou oblastí podle množství a typu kriminálních aktivit.
5	Náhodné komparace zásahu v cílové a srovnávací oblasti.	Tento přístup je považován za zlatý standard při minimalizaci výběrového zkreslení a zohlednění alternativních vysvětlení.

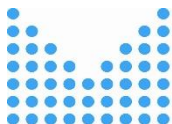
Doba měření pro různé projekty

V ideálním případě je vhodné situaci mapovat minimálně 12 měsíců. Jinak je možné, že hodnocení situace proběhne, například, ve vztahu ke krátké periodě vyhocené vlny kriminality, po které se samovolně sníží na „běžnou“ úroveň. Pokud je tedy sledováno delší období, je méně pravděpodobné, že výsledky budou zkresleny.

Srovnávací oblast ať je co nejvíce podobná cílové oblasti – rozloha, struktura zástavby, populace, kriminální a protispolečenské jevy (s tím, že zde žádné aktivity ve vztahu k prevenci nebo redukci kriminality neprobíhají); tento nástroj se používá k odhadu toho, kolik měřených jevů se mohlo změnit v cílové oblasti, pokud by žádný projekt neprobíhal.

Geografický posun může nastat, pokud se pachatelé zaměří na oblasti, které nejsou předmětem zásahu. Pachatelé jsou mobilní a tak se řada posunů teoreticky očekává. Bezprostřední okolí cílové oblasti tak může být konfrontováno s negativními (přesun pachatelů sem), tak pozitivními trendy (zisk z projektu, implementovaného v sousedství).

Stejně jako v případě srovnávací oblasti je třeba ve vztahu k nárazníkové zóně měřit vytěsnění nebo difúzi, potenciálně související s projektem. Je logické očekávat, že se zde odehraje nějaký dopad. Nárazníková oblast ať v ideálním případě je dostatečně velká a „nekontaminována“ jinými zásahy.

Tabulka: Výhody a nevýhody různých zdrojů dat.

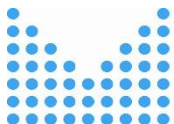
Zdroj dat	Příklady	Pozitiva	Nevýhody
Administrativní data	Policií registrované údaje o trestné činnosti. Stížnosti s ohledem na místní bezpečnost. Projektové záznamy o žádostech na instalaci kamerových systémů.	Stávající sběr dat, užitečný pro měření výsledků.	Podklady nejsou vždy určeny pro výzkumné účely; k údajům může být obtížné získat přístup; analýza může být složitá.
Průzkumy	Zkoumání postojů obyvatel a podnikatelů, zaměřený na měření vnímání trestné činnosti a bezpečnosti.	Může se jednat o nákladný proces; jedná se přitom o možnost využití nebo přizpůsobení stávajících nástrojů; metoda je užitečná pro získání názorů množství osob v krátkém čase.	Je zapotřebí relativně velkého úsilí, aby bylo možné odpovědi správně operacionalizovat a využít; existuje zde přitom potenciál nízké míry odezvy; analýza a interpretace odpovědí může být obtížná.
Rozhovory	Rozhovory s místními obyvateli a podnikateli; rozhovory se stranami zapojenými do realizace projektu.	Tento přístup je vhodný pro podrobné vysvětlení situace a získání kontextových informací.	Metoda může být časově náročná, stejně jako náročná na řízení a analýzu.
Skupinové rozhovory	Skupinové rozhovory s místními podniky nebo zainteresovanými subjekty zapojenými do realizace projektu.	Tento přístup je vhodný pro podrobné vysvětlení situace, přičemž může být méně časově náročná než individuální rozhovory.	Metoda může být časově náročná, respektive náročná na zdroje. Metoda přitom není vhodná pro všechna témata nebo skupiny zainteresovaných stran.
Pozorování	Počítání chodců v určité lokalitě.	Užitečné informace ohledně pohybu a chování osob.	Metoda může být extrémně náročná na zdroje.

Měření nákladů a přínosů projektu: Co je třeba znát?

- Analýza nákladů a přínosů zahrnuje porovnání celkových nákladů projektu s jeho celkovými přínosy (měřenými obvykle v penězích).
- Přitom je třeba odhadnout efekt reakce nebo celkový čistý efekt.
- Detailní zmapování nákladů následně pomůže při plánování podobných projektů v budoucnu.
- Analýza nákladů a přínosů může být složitá, takže je vhodné v této souvislosti hledat pomoc externích expertů.

Pokud předpokládáte, že zvládnete provést tento typ analýzy, můžete se o to pokusit.³

³ Cost-Benefit Knowledge Bank for Criminal Justice. Vera Institute for Justice. <https://www.vera.org/research/introduction-to-the-cost-benefit-knowledge-bank-for-criminal-justice>

Vypočet nákladů na projekt: Pro tento účel jsou potřeba přesné informace o nákladech na projekt. Nejedná se pouze o financování, které bylo součástí dotace. Zahrnuty jsou veškeré náklady spojené s navrhováním, realizací a řízením projektu – a to jak peněžní, tak věcné příspěvky. Jinými slovy, pokud by se projekt provedl znovu, jedná se o pravděpodobné skutečné náklady pro zainteresované agentury. To zahrnuje:

- náklady na projektové řízení, design, investiční činnost, instalace, údržby a probíhající operace;
- náklady na zaměstnance pro partnerské agentury;
- náklady na infrastrukturu a vybavení.

Zvláště důležité je zohlednit pracovní dobu (osobohodiny) ve všech fázích projektu.

Jednou z možností, jak měřit finanční přínosy projektu, je odhadnout úspory, plynoucí ze snížení počtu trestných činů. Tyto náklady zahrnují:

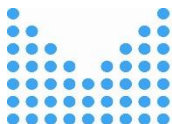
- zdravotní náklady, které zahrnují náklady na léčbu poškozených, které mohou nebo nemusí vyžadovat hospitalizaci;
- ztráta produkce kvůli tomu, že oběti nemohou vykonávat zaměstnání a další činnosti;
- nehmotné náklady, jako je strach, bolest, utrpení a ztráta kvality života;
- průměrná hodnota ztraceného majetku.

Tyto náklady nezahrnují náklady systému trestního soudnictví, včetně policie.

Náklady na incident zahrnují náklady na zdravotní péči, ztrátu produkce, ztrátu majetku a nehmotné náklady.

Je třeba poskytovat dostatečné informace, aby čtenář pochopil, jak došlo ke zjištění, které byly uvedeny ve zprávě. Pro každý výsledek je třeba poskytnout:

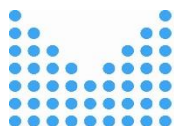
- evidence z různých zdrojů dat pro podporu závěru o tom, zda byl výsledek dosažen;
- vysvětlení, proč výsledek byl nebo nebyl pozorován.

Dokument „H“: Šablony.

Šablony byly připraveny, aby pomohly naplánovat vyhodnocení projektu vašeho projektu Infrastruktura veřejné bezpečnosti. Šablona pomůže řídit hodnocení, ale je také způsob, jak dokumentovat klíčová rozhodnutí učiněná v rámci procesu hodnocení.

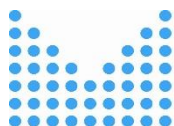
DETAILY PROJEKTU		
Název organizace:		
Název projektu:		
Odpovědná osoba:		
CERTIFIKACE (pověřenou osobou)		
Autorizovaný zástupce jméno a titul:		
Podpis oprávněného zástupce:		
Datum:		
PLÁN HODNOCENÍ		
Jaké jsou cíle projektu, tak jak jsou uvedeny ve smlouvě/žádosti o financování?	Výstup	Výsledek
Jaké jsou hlavní aktivity, které budou poskytovány v rámci projektu? <i>Stručně popište projekt a co bude zahrnovat (budování kamerové sítě, instalace osvětlení atd.).</i>	<i>Například zlepšování zabezpečení se provádí v oblastech, na které se pachatelé zaměřují.</i>	<i>Například potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality a protispolečenského jednání v oblasti je snížen.</i>
Jak očekáváte, že se tyto aktivity budou podílet na snížení kriminality a zlepšení vnímání bezpečnosti?		
Jaké výstupy a výsledky budou měřeny jako součást hodnocení? Je možné vybrat příslušné výstupní a výstupní "páry" (vstupy a výstupy spojené s některou teorií). Uveďte seznam proměnných, které jsou pro projekt relevantní. Nepokoušejte se jich však identifikovat příliš mnoho. Raději měřte některé opravdu detailně.		
Jaké zdroje dat budou k provedení hodnocení zapotřebí? <i>Zadejte vše, co platí; zadejte, zda se jedná o nové nebo již existující zdroje dat.</i>		

SHRnutí ZJIŠTĚNÍ HODNOCENÍ	
Jaké byly cíle projektu, které jste uvedli ve smlouvě?	
Jaké zdroje dat jste použili k měření dopadu projektu?	
Shrňte celkový výkon při dosahování stanovených cílů pro váš projekt.	
Existují nějaká doporučení, plynoucí z vašeho projektu pro budoucí projekty?	

PROHLÁŠENÍ	
<i>..... (jméno oprávněné osoby)</i> potvrzuji, že informace obsažené v této zprávě jsou pravdivým a přesným odrazem projektu a že jsem oprávněn/a učit toto prohlášení jménem <i>(organizace – příjemce grantu, jak je uvedeno ve smlouvě o financování)</i> .	
Jméno a pozice Titul:	
Podpis:	
Datum:	

RÁMEC HODNOCENÍ (EVALUATION FRAMEWORK)				
Rámec hodnocení popisuje klíčové hodnotící otázky, ukazatele výkonnosti a zdroje dat – a strukturálně je propojuje. Jedná se o základ pro hodnocení a pomocný nástroj při sběru a vykazování dat. Pro každý uvedený výstup a výsledek je třeba přidat řádek. Následně lze použít vzory pro vyhodnocení (Resource).				
Součásti projektu	Vyhodnocovací otázky	Klíčové indikátory výkonu	Sběr dat (metoda a zdroj)	Časový rámec pro shromažďování podkladů
<i>Uvedte výstup nebo výsledek, který bude součástí hodnocení.</i>	<i>Jaké otázky je třeba klást, aby odpovědi na ně mohly být realisticky dodány?</i>	<i>Co bude možné měřit, aby se zhodnotilo, jak dobře projekt proběhl (výstupní ukazatele); co se v důsledku těchto měřených proměnných změnilo (ukazatele výsledků)?</i>	<i>Jaké informace budete potřebovat k a analýze pro každý ukazatel výkonnosti?</i>	<i>Co bude třeba zvážit při používání těchto údajů k měření výkonu projektu (časové rámce pro sběr a analýzu, náklady na přístup, kdo vlastní data, zda jsou údaje k dispozici pro více oblastí atd.).</i>
Potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality v oblasti je snížen (výsledek).	Jaký je dopad projektu na majetkovou kriminalitu v cílové oblasti?	Počet zaznamenaných majetkových přestupků v cílové oblasti a srovnávací oblasti v ekvivalentním období před a po realizaci projektu.	Údaje o registrované trestné činnosti.	Data pro místo, na které se projekt zaměřuje, data pro srovnávací oblast a sousední (nárazníkové) zóny po dobu 12 měsíců před a po implementaci projektu.

ZPRÁVA POLEMIZUJÍCÍ S RÁMCEM HODNOCENÍ

Toto je místo, kde lze komentovat rámec hodnocení.

Lze sem kopírovat součásti projektu, vyhodnocovací otázky a ukazatele výkonu z plánu.

Pro každý uvedený výstup a výsledek je třeba přidat řádek.

Pokud je potřeba cokoli změnit ohledně toho, jak jste vyhodnotili svůj projekt – například změnu ukazatele výkonnosti kvůli dostupnosti dat, reflektuje tento aspekt zde.

Uveďte shrnutí výsledků na základě shromážděných informací pro měření každého ukazatele výkonnosti.

Ve vztahu k výstupům uveďte, co se změnilo jako výsledek projektu.

Součást projektu	Vyhodnocovací otázky	Indikátory výkonu	Výsledek
Výstup nebo výsledek, který je vnímán jako součást hodnocení.	Jaké otázky se v rámci hodnocení snažíme zodpovědět s cílem identifikovat výsledky projektu?	Co bylo měřeno a hodnoceno s cílem zhodnotit úspěch projektu (výstupní ukazatele); co se v důsledku projektu změnilo (ukazatele výsledků)?	Stručné shrnutí výsledků založených na informacích, které byly shromážděny pro měření každého ukazatele výkonnosti.
Potenciální pachatelé jsou odrazeni a výskyt kriminality a protispolečenského chování v cílové oblasti je snížen (výsledek).	Jaký je dopad projektu na majetkovou kriminalitu v cílové oblasti?	Počet zaznamenaných případů majetkové kriminality v cílové oblasti a srovnávací oblasti v ekvivalentním období před a po realizaci projektu.	Počet zaznamenaných případů majetkové kriminality se v cílové oblasti snížil o 40 %, z 50 na 30 zaznamenaných případů. Tento pokles byl větší než ve srovnávací oblasti, kde majetková kriminalita klesla o 22 %. Počet zaznamenaných trestných činů v okolních oblastech klesl také o 29 %, což naznačuje určitý rozdíl ve prospěch projektu. Celkově došlo k závěru, že po projektu bylo zaznamenáno méně majetkových trestných činů.